

بۆچى له بازگه‌ى تاسلوجه به‌گه‌وره‌يى نانوسن (له‌م شارهدا قسه‌ كردن له‌سهر سىياسه‌ت قه‌ده‌غه‌يه)

مسته‌فا باهر

2005.5.11

ماوه‌يه‌كه نارەزايەتییكى جەماوەرى فراوان رووبەرووی یەكییتی نیشتمانی بوو، هەر له رێپێوانی مامۆستایان تاوه‌كو كاسبكاران و كرێكاران، به‌لام له هەمویان زیاتر ئەو نارەزایەتی یە كه له لایەن خوێندكارانی زانكۆی سلیمانییه‌وه رووبەرووی بوو، دەسەلات داران هەرچەندە له سەرەتادا ویستان ئەم نارەزایەتییه سەركوت بكەن بەهەرەشەو چاوی سوركردنەوه، هەتا كار بەهەرگەشت دەستیان كرد بە تەقەكردن له خوێندكارانی هەولێر له بازگه‌ى بانیمقام وه ناچار كردنیان به‌گه‌رانەوه به‌ره‌وه‌ولێر.

دەس‌لات دارانی یەكییتی بۆ كچ كردنەوه‌ی ئەم نارەزایەتییه ناچار به‌وه بوون كه‌به‌لین به‌خوێندكاران بدەن كه داواكاریه‌كانیان بۆ جی‌به‌جی بكەن. به‌لام به‌لینه‌كانی یەكییتی وه‌ك كاری هەمیشه‌یان نه‌چوووه سەر بۆیه‌ خوێندكاران رۆژی 4 \ 5 \ 2005 رێپێوانی‌یكى هێمنانه‌یان بۆ به‌رده‌م سەرۆكایه‌تی ئەنجومه‌نی وه‌زیران به‌ری خست وه‌داوایان له‌ دەس‌لات داران كرد كه ته‌واوی داواكاریه‌كانیان بۆ جی‌به‌جی بكات، وه‌ده‌ست هەلگرن له‌ گه‌ندەلی ئیداری و بازگانی كردن به‌ زانسته‌وه.

هاوری (به‌هادالدین وه‌ستا بكر). ناسراو به‌ ریبوار عارف سكرتیری سەرتاسەری فیدراسۆنی په‌نابەرائی عێراقی له‌ دەرەوه‌ وه‌ لێپرسراوی دادگای صدام و سەرائی به‌عس وته‌یه‌کی پێشكەش به‌ ئاماده‌بووان كرد، هەرچەندە وته‌كه‌ی هاوری ریبوار بووه‌ مایه‌ی خۆشحالی و پێشوازی كردن له‌ لایەن خوێندكارانه‌وه، به‌لام ئەو ووته‌یه‌ دەس‌لات دارانی نیگه‌رانكرد، بۆیه‌ ئاسایشی سلیمانی به‌عس ئاسا براكه‌ی ده‌گرن وه‌ك بارمه‌ته تاوه‌كو ریبوار خۆی به‌ده‌سته‌وه‌ بدات. رۆژی 5.5.2005 ریبوار ده‌چیت بۆ ئاسایش وه‌له‌وی زیندانی ده‌كەن.

ئەوه‌ی جیگای سەرسورمانه‌ یەكییتی نیشتمانی رۆژانه‌ له‌ ده‌زگای راگه‌یانده‌كه‌یان‌وه‌ باسی ئازادی سیاسی و راده‌برین و مافی مرۆڤو دیموکراتیه‌ت ده‌كا. هەرچەندە ئەم قسانه‌ی یەكییتی له‌ لایەن جەماوەری كوردستانه‌وه‌ روونه‌ كه‌ جگه‌ له‌ قسه‌ی پرو پوچ هیچی تر نیه‌، چونكه‌ هەمو ده‌زانن ئەمانه‌ هەر له‌ 1966 هوه‌ سىياسه‌تی نه‌گۆریان نۆكه‌ری وه‌به‌كریگراوی و كلكایه‌تی كردن بووه‌. ئاماده‌بوون ده‌ست له‌ملی سەرائی هەموو ده‌وله‌تانی كۆنه‌په‌رستی ناوچه‌كه‌ و دونیا بكەن. تاوانباریكى خاوه‌ن دەس‌لات نه‌ماوه‌ به‌خزمه‌تی نه‌گەن.

له‌وماوه‌یشه‌وه‌ كه‌ حوكم رانی سلیمانی ده‌كەن چەنده‌ها تاوانیان ئەنجام داوه‌ هەر له‌ كوشتنی علی بۆسكانی، حه‌مه‌ی حه‌لاق و هاوریكانی، كوشتن و برینداركردن و سەركوت كردنی ئەوانه‌ی كه‌ له‌ رێپێوانی 13.6.1994 كه‌ بۆ خاك سپاردنی عسمانی قاله‌ منه‌وه‌ر به‌شداریان كرده‌بوو. سەركوت كردنی رێپێوانی خانوه‌ بی تاپۆكانی سلیمانی و وه‌ كوشتنی بكر علی شاعیر، كوشتنی 5 ئەندامی حیزبی كۆمونیستی كرێكاری عێراق به‌ رۆژی رووناك و به‌ به‌رچاوی دانیشتمانی خه‌لكی سلیمانییه‌وه‌. له‌ژێر سایه‌ی دەس‌لاتی ئیوه‌دا به‌ 100 دان كەس له‌ ئەندامانی پارتە كوردیه‌كانی ئێران له‌ سلیمانییدا تیرۆر كران. كارهبای شاری سلیمانیان بری و پاسدارتان هینایه‌ سەر مقه‌ره‌كانیان، ئەگه‌ر له‌سەر میژووی ره‌شی ئیوه‌ بنوسریت هەزاران لاپه‌ره‌ی ده‌ویت..

ئىيۇه بەعس ئاسا دەتانەويت چوك بە ھاورى ريبوار عارف دابنەوينن بەرائهتى پى پر بكنەنەو، بەلام خۇتان باش دەزانن كە دەزگا سەركوت كەرەكانى بەعس نەياننتوانى چوك بەريپوار عارف دابنەوينن بۇيە ناچار بەوہ بوون كەو حوكمى لە سىدارەدانى دەرکەن.

ئىيۇه يەك كە نەتوانن تەحمولى 5 دەقىقە قسەى كەسىكى ئازادى خوازى وەك ريبوار عارف تەحمول بكنەن ، چۇن دەتوانن ئەندامان و كادرانى ريزەكانى خۇتان قانع بكنەن بەوہى كە بەقەدەر نووكە دەرزيەك نزيكايەتيتان لەگەل ئازادى و مافە سەرەتايەكانى ئينسان ھەيە. يان بۇچى لە بازگەى تاسلوجە بەگەرەيى نانوسن (لە لاي يەكيتى قسە كردن لەسەر سياسەت قەدەغەيە) بۇ ئەوہى ئاسايشەكەتان زۇر قەربالغ نەبى، وە ناچار نەبن كە ئەمنە سورەكە بكنەنەو بە شوينى بەند كردنى ئازادى خوازن.

من ليرەوہ بانگەوازى ئەندامان و كادرانى ريزەكانى يەكيتى دەكەم ھەلويست دەريرن و ئەم تاوانە محكوم بكنەن و داواى دەستبەجى ئازاد كردنى ريبورا عارف بكنەن و ريزەكانى يەكيتى بەجى بەيلن. بەم جۇرە خۇتان لە ميژووى رەش و پر لە تاوانى ئەم ئينسان كوژو بەكريگيراوانە جيابكەنەوہ.